

Evropské peníze v sociální oblasti stále chybí, premiér přislíbil stav prověřit

26.9.2023 - | Člověk v tísni

Vláda nakonec neodsouhlasila výrazné navýšení míry spolufinancování u nevládních neziskových organizací. V případě chybějících evropských peněz zástupci neziskovek apelovali na potřebu případně najít v rámci státního rozpočtu alternativní finanční prostředky v odpovídající výši. V opačném případě hrozí vážné výpadky v celém spektru sociálních služeb, od prevence až po péči a zdravotnictví, a to v situaci, kdy naopak roste jejich potřeba. Neřešení problému je vždy nakonec dražší než včasná prevence, a to jak pro veřejné rozpočty, tak z hlediska celospolečenských nákladů.

Spolufinancování snižuje dostupnost většiny sociálních služeb

Zástupkyně a zástupci neziskových organizací ocenili, že vláda nakonec neodsouhlasila výrazné navýšení míry spolufinancování u nevládních neziskových organizací, které v návaznosti na konsolidační rozpočtový balíček původně navrhoval ministr financí Zbyněk Stanjura. Poukázali však na to, že spolufinancování ve výši 5 % je absolutní hranou únosnosti snižující možnost realizace některých projektů, které cílí na potřeby obyvatel České republiky, mimo jiné v oblasti včasné pomoci. Výsledkem jednání byl příslib ministra Jurečky, že u vybraných výzev je připraven jednat s vládou o 0% spolufinancování u příjemců, kteří nejsou obce nebo příspěvkové organizace.

„Je potřeba se zaměřit zejména na ty projekty a služby, kde nelze očekávat od příjemců služby žádnou, tedy ani minimální úhradu, kterou by pak bylo možno vykázat jako spolufinancování příjemce dotace. Uvedenou definici služeb splňuje prakticky celá oblast služeb sociální prevence. Pokud by takovou službu musela nezisková organizace přeci jen dofinancovat, pak má v podstatě jedinou možnost použít na dofinancování privátní dary, což je principiálně nesprávné,“ podotýká finanční ředitel Člověka v tísni Jan Kamenický.

Nulové spolufinancování ovšem vyžaduje změnu v aktuálně schválené příručce, která toto například u Operačního programu Zaměstnanost plus vylučuje!

„Můžeme plánovat pomoc, ale nemůžeme při psaní například tříletého projektu předpovídat ochotu a finanční možnosti krajů a měst nás v projektech kofinancovat,“ upozorňuje vedoucí sociálních služeb Člověka v tísni Kateřina Dosoudilová.

U menších organizací, které odvádí dobrou práci v sociální oblasti, to může směřovat až k ukončení nebo výraznému omezení jejich činnosti. S povinným a pro ně nezajištěným spolufinancováním projektu nebudou moci čerpat finanční zdroje z jednotlivých výzev a spoléhat se na finanční zdroje z darů nemohou.

Chybějící evropské peníze do sociálních služeb je třeba i nahradit z jiných zdrojů

V otázce zpětného převodu 270 milionu eur (zhruba 6,6 miliardy korun) z Fondu soudržnosti, konkrétně z Operačního programu Doprava do Evropského sociálního fondu plus, byl premiér skeptický vzhledem k již rozběhnutému zaslavnění výzev. Přislíbil však situaci zaslavnění ověřit a zjistit, jaký je stav volné alokace. Nevládní neziskové organizace apelovaly na potřebu případně najít v rámci státního rozpočtu alternativní finanční prostředky v odpovídající výši. V opačném případě hrozí vážné výpadky v celém spektru sociálních služeb, od prevence až po péči a zdravotnictví. Vláda

si podle zástupkyň a zástupců nevládních neziskových organizací potřebuje udělat kvalitní dopadovou analýzu a měla by si být vědoma rizik, která v případě výpadku sociálních a dalších služeb státu reálně hrozí.

Setkání s předsedou vlády Petrem Fialou a ministrem práce a sociálních věcí Marianem Jurečkou se zúčastnili zástupkyně a zástupci iniciativy Za bydlení, Charity Česká republika, Platformy pro sociální bydlení, Fokusu Praha, Asociace komunitních služeb, Migračního konsorcia, Asociace organizací v oblasti vězeňství a Člověka v tísní.

<https://www.clovekvtisni.cz/evropske-penize-v-socialni-oblasti-stale-chybi-10688gp>